

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Иванка Годорова Банкова,
научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното
производство“

на

дисертационен труд на тема: **„Модел на ефективното лидерство на мениджмънта в
развитието на висшето образование”**

автор: Али Ибрахим Хамдун

научен ръководител: проф. д-р Миглена Темелкова

за присъждане на образователна и научна степен **„доктор”**
по научно направление 3.7 **„Администрация и управление”,**
докторска програма:

„Организация и управление извън сферата на материалното производство”,

Настоящото Становище е изготвено на основание решение на научно жури, определено със Заповед на Ректора на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ № 272/ 02.05.2023 г. за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на Али Ибрахим Хамдун. Докторантът е депозирал всички изискуеми документи от ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на ВСУ относно процедурата за придобиване на ОНС „доктор“. Кандидатът е изпълнил планираните дейности за обучение в докторантура на самостоятелна подготовка, успешно е положил изпитите по индивидуалния учебен план, представил е дисертационен труд, автореферат, справка с приноси и публикации по темата на изследването. Докторантът е доказал, че притежава изискваните по чл. 36 (3) от ЗРАСРБ задълбочени теоретични знания по научната специалност и способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

1. Оценка на съдържанието на дисертационния труд:

Представения за рецензиране дисертационен труд е посветен на безспорно дисертабилна тема, чиято актуалност се определя от факта, че в съвременните условия, висшето образование изисква повишаването на лидерския капацитет и лидерското поведение на всички нива на образователните институции. Високите нива на ефективно лидерство по естествен път се свързват с високи нива на емоционална интелигентност и от там с ефективното преподаване и управление на образователния сектор в Ливан.

Дисертационният труд е в обем от 262 страници, характеризира се с ясна и логично издържана класическа структура, състояща се от увод, изложение в три глави, заключение, списък на използваните литература и едно приложение, справка за научните

приноси, декларация за оригиналност. Съдържанието на всяка от главите е разпределено в отделни параграфи, което създава предпоставка за относителна балансираност на изложението. Авторите тези са илюстрирани чрез 13 таблици и 18 фигури. Задълбочено са обработени и аналитично систематизирани, коректно цитираните в текста 131 бр. информационни източника на английски език, включително книги, статии от списания и интернет ресурси.

Силни страни на дисертационното изследване

В увода на дисертацията убедително са представени актуалността и значимостта на темата, ясно е очертана концептуалната рамка и практико-приложната насоченост на труда, положителна оценка заслужават коректно дефинираните предмет, обект и идентифициран изследователски проблем, които осигуряват постигане на целта на дисертационния труд чрез изпълнение на поставените изследователски задачи, а именно – да генерира модел на ефективно лидерство на мениджмънта и оцени компетенциите за емоционална интелигентност и лидерски практики в сферата на висшето образование в Ливан. Структурата на дисертационното изследване е подчинена на формулираните в увода основни параметри. Представена е методология и информационна база, на която е основано проучването.

С оглед фокусиране на изследователския интерес върху сектора на частното висше образование в Ливан и с цел получаването на конкретни приложими резултати са въведени ограничения на изследването.

Авторът демонстрира задълбочено познаване на изследваната проблематика. В литературния обзор е отделено необходимото внимание за изясняване на понятийния апарат и на схващанията на различни автори, като се откроява виждането на автора при обосновката на научни тези и прилагането на специфичен подход при търсенето на решения на очертаните проблеми. Висока оценка заслужава умението на докторанта да борави свободно с понятийния апарат, да извежда, интерпретира и систематизира теоретични и практически проблеми, както и да предлага възможности за решаването им. Направения задълбочен анализ на изследваните проблеми свързани със същностните характеристики на лидерството, лидерските стилове и с необходимостта от подобряване на емоционалната интелигентност и повишаване на лидерската ефективност в сектора на висшето образование в Ливан и в глобален контекст, е на базата на 131 актуални източника на английски език. (Първа глава)

Научно-приложната основа на изследването е направения задълбочен качествен анализ на предизвикателствата и показателите в ливанската система за висше образование. Направен е критичен преглед на ръководните органи и особеностите на

висшето образование в Ливан. Идентифицирани са множество проблеми свързани с въвеждане на стандарта за качество ISO 9001:2008 и обърнато внимание на необходимостта от адекватно управление и сътрудничество между отделните структурни звена на образователните институции. Изведени са индикатори за ефективност . (Втора глава)

Резултати с най-висока изследователска тежест и висок практико-приложен потенциал са постигнати в Трета глава. Положителна оценка заслужават проведеното емпирично проучване и направеното количествено и качествено изследване и моделиране на ефективността на лидерството във висшето образование в Ливан. На основата на анкетно проучване е генериран Модел на променливите, обусловен от независима, зависима и модерираща променлива. Доказва се, че емоционалната интелигентност е положително свързана с организационното лидерство както при мъжете, така и при жените. В институции на частното висше образование е апробиран Модел на изследването и на тази база е изведена корелационна зависимост между променливите в Модела за ефективно лидерство във висшето образование в Ливан.

2. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Приемам изведените приноси и считам, че са лично достижение на докторанта. Постигнатите научни резултати се отнасят до обогатяване на съществуващи научни и научно-приложни постановки и съществуващи знания за ефективното лидерство във висшето образование, и са насочени към извеждане на методика и комплексен инструментариум за изследване на лидерския опит, емоционалната интелигентност и влиянието им върху лидерската ефективност в сферата на образованието в Ливан.

3. Оценка на публикациите по дисертацията

Авторската теза е подкрепена с 3 самостоятелни публикации в научни издания, съответстващи на наукометричните изисквания за ОНС „доктор“. Представените публикации отразяват важна част от дисертационния труд и верифицират резултатите от научното изследване, с което се осигурява публичност на постигнатото в изследването.

4. Оценка на автореферата

Представеният автореферат позволява да се очертаят постигнатите резултати и отразява релевантно структурата и съдържанието на дисертационния труд. Изготвен е в съответствие с добрите академични практики и отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение.

5. Становище относно наличието на плагиатство

В рамките на достъпните ми източници и на моите компетенции, не съм установила наличие на плагиатство и некоректни заемки. В хода на процедурата не са постъпили

неанонимни и мотивирани писмени сигнали за плагиатство. Не се намирам в конфликт на интереси с кандидата.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

-разработката би спечелила, ако се засили критичната авторова позиция, особено при теоретичната дискусия как ефективното лидерство опосредства по-доброто качество на образователната услуга

-препоръчвам дообогатяване на основния резултат от дисертационното изследване – Моделът за ефективно лидерство, чрез по-детайлно графично и по-аргументирано текстово представяне на релацията степен на емоционална интелигентност – лидерски стил, както и на възможностите за още по-тясно интегриране на Модела към спецификата на системата на висшето образование в Ливан;

-заключението би могло да бъде по-резултатно ориентирано, като се изведат конкретни изводи, обвързани с поставените изследователски задачи.

-разработката би спечелила ако приносите се разграничат на научни и научно-приложни.

7. Заключение

Представения дисертационен труд на тема „*Модел на ефективното лидерство на мениджмънта в развитието на висшето образование*“ е в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за придобиване на научни степени във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“. Дисертационното изследване е добре оформен и задълбочен научен труд, съдържа актуални, значими и оригинални за теорията и практиката научно-приложни и приложни резултати и приноси по важна за националното ни пространство тема. Това е основание да декларирам своята положителна оценка за труда.

С убеденост предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на **Али Ибрахим Хамдун** по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“.

21 май 2023 г.

Изготвил становището,

доц. д-р Иванка Банкова